den huutavan vääryyteen ilmenevän paljoa syvemmällä, juurensa puuntavan vallitsevan järjestelmän lahjomattomista laeista, jollen näkisi luokkayhteiskunnan polttoraudan jälkiä, orjamerkkiä — jokaisen raiskatun, syljetyn ,häväistyn kanssasisareni otsalla, jollei oma vereni vastustamattomalla voimalla huutaisi kostoa lahon, moraalimattoman järjestelmän kahlehtiville laeille, naista orjuuttaville säädöksille. Eikö se ole kaikista vallitsevista epäkohdista huutavin, eikö hirmuinen oikeuden loukkaus se, joka esteettömästi saa jatkua työn jaossa, palkan määrittelyssä? Eikö ih misyysperiaatteen velvoituksella pitäisi maksettaman, niin miehille kun naisillekin, samasta työstä sama palkka?

Naiselta kaikkein tiukemmin on estetty pääsy tiedon lähteille. Yhteiskunnallisesta toiminnasta, viimeaikoihin asti, on hän kokonaan syrjäytetty. Monen monet toimialat on häneltä kokonaan evätty. Sanalla sanoen: Aikojen kuluessa naista on niin paljon kidutettu, nöyryytetty ja pilkattu, että olisi suorastaan ihme, jollei hänen jaloimmat tunteensa olisi kokonaan turmeltuneet. Ja siksi toisekseen juuri edellä kuvatun kaltaisen miehet ylipäänsä tahtovatkin naisen olemaan. Lichittelevä, alhainen, nöyrä, matalamielinen, miehen ilkeimpien halujen ja oikkujen riidaton tyydyttäjä. Kas siinä nykyajan naistyyppi, avioliittomarkkinoilla ihanneolio, nimetön, osaton, sieluineen ruumiineen, ryhmänäytteille asetettua "muotirihkamaa" rikkirevityin, vertavuotavin rinnoin tuskaisin tuntein vartoamassa pääsyhetkeä "kristillisen rakkauden pyhäksi liitoksi" tunnustetun ja hyväksytyn "onnellisen" avioliiton satamaan. Takana he — miehet — sinua purevat ja pilkkaavat, kohta eteesi lipein kielin makeilemaan tullakseen. Kuinka moni meistä sen sijaan, että luokkamme sukupuolemme kohottamisen puolesta työskentelyn ottaisimme käytettäväksemme ne vähäpätöiset apukeinot, joita kovin rajoitetussa määrässä kapitalistisen järjestelmän puitteissa saada voidaan, kuinka moni meistä eikö olekin kernaas naiskurjaliston kaikkein kärsineintä, kaikkein kurjinta, lokaan ehkä syvimmälle vajonnutta sisartamme, tekopyhä ilme tyhmillä kasvoillamme sormin osoittaen ilkkumaan: Katsokaa tuota lutkaa, tuolla on... Ja kuitenkin hän on yksi meistä. Yksi meistä, joka ehkä hänkin kerran kevätpuhtoisin lemmen tuntein uhoili rakkaudeksi luulemansa huuman lumoissa, suurin toivein — karvain pettymyksin. Yksi meistä, joka runsaimmin mitoin alttiiksi antaa sieluaan, ruumistaan — luomakunnan herran, miehen, inhoittavien irstailujen tyydyttämiseksi. Yksi pienen pieni hiukkanen, murto-osa suuresta mätätunkiosta joka vahvasti löyhkää — älkäämme julkisuutta kainostelko. "Langennut" nainen, jos saisi niin sanoa, on suuri taiteellinen luomus, jossa oikeuksiinsa pääsee nä, rehevöityneenä säkenöitsee tapojemme moninaiset erheet; suorin voimakkain vedoin, väkirikkain vivahduksin "kadun perhonen" suurieleisenä, pöyhistelevänä, paljastaa aikalaistemme sukupuolielämän moraalimattomuuden, sieluelämämme pohjattoman rappion.

E. Bellamy teoksessaan "Yhdenvertaisuus" sanoo m. m. naisen asemasta: "Miten syvällä köyhyydessä mies elääkin, on häntä syvempänä yksi tai useampi naisten muodossa, jotka ovat hänen tahtonsa alaisia. Yhteiskuntaläjän pohjakerroksessa on nainen kantaen koko kansan yhteistä painoa. Koko hengen, sielun ja ruumiin valitseva hirmuvalta, jota ihmissuku sietää, painaa lopuksi yhdistynein voimin häntä. Niin paljon alempana miehenkin olotilaa on nainen, että hän jo olisi suuresti kohonnut, jos voisi saavuttaa vain hänen asemansa."

Kyllä kohtalosi kovuuden, neito nuori, hyvinkin tunnen. Lapsena saatu kasvatus, taloudelliset syyt sinun oinuvan tuntosi perin juurin kuoletti. Helpoitusta hakemaan kurjaan elämääsi avioliittomarkkinoilla työnnyit, uskoit polttavimmille tuskillesi sieltä toki lievitystä löytävän. Keinotekoiseen rakkauteen luotit, kuvittelit uskollisen rakkauden kaikki esteet tieltään raivaavaan voimaan. Luja kestämään olitkin. Vuodet harteillasi kuormaa lisäsivät. Myrkkymaljan pohjasakkoja myöten tyhjensit.

Nuori nainen! Kuule vanhemman elämäsään jo monet kovat kokemuksesi varoittava, neuvova kehoitus. Näinkö kahdennenkymmenennen vuosisadan naisella — en tarkoita tuota perinnöllisesti sukupolvesta sukupolveen yltäkylläisyyden hekumoissa turmeltunutta vallasnaista, kulkekoon se omaa tietään, sortukoon — puhun kansan tyttärille, pohjaltaan terveelle ja voimakkaalle proletaarinaiselle. Näinkö 20:n vuosisadan suurten tapahtumain pyörteissä itsetiedottomuuden ikiuntasi nukut! Herää ,tutki, ajattele, itsenäisesti toimintaa ryhdy! Ylösnoususi hetki on tullut! Lakkaa apinoimasta yläluokan naista, varasi eivät riitä siihen, henkisen hienoutesi siinä turmelet. Pois pirskoitusvesien tuoksut, pihdit ja puristimet, rimsut ja retaleet, rietta utta muistuttava kursailleminen. Ole luonnollinen. Älysi käytä henkisten ja aineellisten, tiedollisten varojen kartuttamiseksi. Itsesi rukupuolesi, luokkatovereittesi aseman korjaamisen puolesta työsi uhraa. Tasa-arvoisuutta miehen rinnalla itsellesi vaadi, sinä alaluokan nainen, orjalle orjaksi alentunut. Armopaloina oikeuksiasi elä, jos antaisivatkin ota. Itse, oman työn ja hengen pysähtymättömällä toiminnalla kilvoittele oikeutesi saavuttamaan.

Näin kun teet, silloin vasta kykenet tunnollisesti paikkasi täyttämään. Vasta silloin, miehen tasa-arvoisena, toverina, pystyt puutteellisen elämäsi syitä kylmän harkinnan, terveen järjen perusteella punnitsemaan. Silloin avautuvat silmäsi näkemään, että naisella, nuorella tytöllä on monen monet vastuunalaiset tehtävät suoritettavana: yhteiskunnassa, kaikkialla elämän moninaisissa eri tehtävissä. Vasta silloin loppuu naiselta hermoja kuluttava työskentely ulkonaisten viehätysmuotojen valinnassa miehen mieltymyksen saavuttamiseksi. Sillä nainen, taloudellisen riippumattomuuden saavuttaneena uskaltaa omaan kykyynsä, työkuntoonsa luottaen elämän epävakaista taivalta kulkemaan.

Jollei — tulkoon se vielä kerran sanotuksi, jollei vielä lapsen kengissä astelevat tyttärenne ala harrastamaan jotain muuta kuin juoksennella vähäiset joutoaikansa pitkin raittia, seisoskellen nurkkapielustoissa lymypaikkoja hakien, viettäen puoliksi rivoa elämää, pääasiallisena — niin, ainoana — pyrkimyksenä päästä pikimmittäin naimisiin, jollei meidän köyhälistötyttäremme sen vertaa porvarillisen jokapäiväisyyden yläpuolelle tahdo kohottautua, että järjestynein joukkovaatimuksin huutaisivat itsellensä ihmisoikeutta, leipää ja vapautta, niin tietäköötsilloin: Elämän kirot osattoman vaikerrukset ei heidän elämänsä tiellä lopu, missä kulkenevatkin, sillä kenkään ei heitä silloin voi pelastaa. Sillä onhan tunnettu totuus: "Ei oikeutta maassa saa, ken itse sit' ei hanki."

Kulkuri-Kaisa.

Proletaarisen vallankumoustaistelijan, Konkordia Samoilovan muistolle

Suomen "Työläisnaisessa" kirjottaa Lyyli L. seuraavaa:

"Kaukana ystävistä, ankaran koleratautdin murtamana kuoli kesäkuussa, 1921, kaikkien Pietarin työläisten ja työläisnaisten rakastama toveri Konkordia Samoilova. Täyttäessään V. K. P:n jäsenen velvollisuutta, levittää elävää kommunistista oppia laajoihin työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin, Konkordia poistui taistelijain riveistä. Kiivaasti löivät satojen ja tuhansien työläisten ja työläisnaisten sydämet, kun he saivat kuulla, että ei ole enää tov. Samoilovaa proletaariaatin riveissä. Poissa oli hän, joka aina varmana ja päättävänä kulki työväen viitoittamaa tietä. Uskoa ja miehuutta istutti hän niihin, jotka horjuivat tai lannistuivat vallankumoustaistelun rauhallisimpina hetkinä.

Konkordia Samoilovan elämäntyö kesti 25 vuotta. Maanalaisena propagandistina, poliisivallan vainon alaisena hän kuljetti valoa ja kommunistisia aatteita työläisten asuntoihin kellarikerroksissa. Siellä hän kehoitti työläisiä ja työläisnaisia nousemaan sortajiaan vastaan. Ja innostuneet työläiset ja työläisnaiset henkeään pidättäen kuuntelivat hänen puhettaan, jokaisen sanan huomioon ottaen.

Niissä puolueen maanalaisissa riveissä, joita Konkordia johti, ei ollut tilaa pessimismille. Tahtomattaankin hän tarttui tovereihinsa viipittömän, hehkuvan uskon tulevasta voitosta.

Konkordia osasi yksinkertaisesti lausua mielipiteensä julki. Kommunismin suuret, vaikeat probleemit muuttuivat yksinkertaisiksi hänen tulkitseminaan niille, joiden rinnassa löi proletaarin sydän.

Työsken nellessään sanomalehti "Pravdan" sihteerinä, joka lehti usein joutui itsevaltaisen hallituksen sortotoimenpiteitten esineeksi, Konkordia aina koetti saada lehden työläisiä puoleensavetäväksi, tehdä sen todella proletaariseksi. Työläiset ja työläisnaiset kieltäytymättä kirjottivat lehteen hänen kehotuksestaan sekä hänen johdollaan ja häneltä sai moni työläinen ja työläisnainen ohjausta kirjallisella alalla työskentelyssä.

Hän kärsi kovasti, kun hän huomasi, että työläisnaiset, vaikka näkivätkin työväenliikkeen yhä kasvavan, sittenkin ottivat heikosti siihen osaa. Konkordia työskenteli innokkaasti työläisnaisten keskuudessa. Jo v. 1914 hän tarmokkaasti järjesti naistenpäivää sekä holteli "Työläisnainen"-nimisen lehden toimittamista. Toisten tovereittensa kanssa hänet silloin vangittiin ja karkotettiin Pietarista.

Mutta silloin, kun hänen tuli asua syrjässä poliisin valvonnan alaisena, ei hän irrottanut itseään puolueen Pietarin maanalaisista järjestöistä, vaan koetti kaikin tavoin lujittaa ja avustaa niitä. Usein kävivät työläiset ja työläisnaiset hänen luonaan neuvottelemassa ja palasivat reippaina suuren ainehiston mukana innolla jatkamaan työtään.

V. 1917 vallankumous vapautti hänet maanpakolaisuudesta.

---

hin, mitkä vuorostaan valitsevat edustajat piirikonventsioneihin. Edustajain lukumäärän, minkä jokainen osasto on oikeutettu valitsemaan päättää kaupungin keskuskomitea jäsenistön lukumäärän perusteella, kuten ylempänä on selitetty.

Pykälä 5. — Kaupunkien ja piirien sihteerien (järjestäjien) tulee olla saapuvilla asianomaisten järjestöyhtymien konventsioneissa ja heillä on puheoikeus, mutta ei äänioikeutta, ellei heitä ole valittu edustajiksi.

Pykälä 6. — Osastot ja kaupunki- ja piirikonventsionit voivat valita edustajikseen puolueen jäseniä mistä puolueyksiköstä tahansa ulkopuolella heidän oman alueensakin.

Pykälä 7. — Samaan aikaan kun konventsionikutsu annetaan, jättää keskustoimeenpaneva komitea jokaiselle osastolle käsittelyä varten työjärjestyksen ja muut konventsionille esitettvät kysymykset. Vähintään kuusikymmentä päivää ennen konventsionia on puolueen lehdistö avattava puoluetta koskevien tärkeitten asian käsittelylle. Piirikomiteat saattavat jättää työohjelmaan liitettäviä esityksiä.

Pykälä 8. — Konventsioniedustajille tulee maksaa kyytikulut ja keskustoimeenpanevan komitean määräämä palkka.

LUKU VII.

Keskustoimeenpaneva komitea.

Pykälä 1. — Konventsionien väliajoilla on keskustoimeenpaneva komitea puolueen ylin elin ja johtaa puolueen kaikkia toimia.

Pykälä 2. — Keskustoimeenpaneva komitea muodostuu seitsemästä konventsionin valitsemasta jäsenestä. Konventsioni valitsee myöskin seitsemän varajäsentä, jotka täyttävät tyhjäksi jääneet paikat siinä järjestyksessä kuin ovat saaneet ääniä. Jos varajäsenten luku ei riitä, on keskustoimeenpanevalla komitealla oikeus nimittää puututvat jäsenet.

Pykälä 3. — Keskustoimeenpaneva komitea valitsee toimeenpanevan sihteerin ja puolueen puheenjohtajan sekä kaikki muut virkailijat.

Pykälä 4. — Keskustoimeenpaneva komitea nimittää piirijärjestäjät ja kaikki kansalliset virkailijat. Se tulee asettamaan alakomiteoita toimintansa kunnollista suorittamista varten.

Pykälä 5. — Keskustoimeenpaneva komitea tekee kuukausittain selostuksen puolueen toiminnasta ja puolueen raha-asioista piirittäin.

Pykälä 6. — Keskustoimeenpaneva komitea jakaa maan piireihin, kuten neljännen luvun kolmannessa pykälässä määritellään. Piirin rajoja ei ole kuitenkaan muutettava vähempää kuin neljää kuukautta ennen puoluekonventsionia.

Pykälä 7. — Täydellinen tilitys ja tarkastus tehdään puolueen rahavaroista jokaisen kuuden kuukauden kuluttua.

Pykälä 8. — Sanomalehdistö ja kaikki propagandatyö on keskustoimeenpanevan komitean täydellisen kontrollin alainen.

LUKU VIII.

Piiri ja sen alaiset yksilöt.

Pykälä 1. — Keskustoimeenpaneva komitea nimittää piirijärjestäjät jokaiseen piiriin.

Pykälä 2. — Jokaisen piirin järjestäjän tulee antaa täydellinen selostus piirin toimeenpanevalle komitealle yleisestä puoluetyöstä hänen piirissään. Hänen tulee toimia keskustoimeenpanevan komitean ohjeitten mukaan ja toteuttaa sen päätökset. Hänen tulee tilittää ja antaa tiliselostukset säännöllisesti keskustoimeenpanevalle komitealle. Hänen tulee antaa tiliselostus piirin jäsenille vähintäin kerran kuukaudessa.

Pykälä 3. — Piirikonventsionit pidetään vähintäin kolmekymmentä päivää ennen kansalliskonventsionia. Piirikonventsioni valitsee kuusi jäsentä piirin toimeenpanevaan komiteaan. Nämä viisi jäsentä yhdessä piirin järjestäjän kanssa, joka on toimeenpanevan komitean puhe- ja äänioikeutettu jäsen, valvovat piirin toimintaa ja antavat säännöllisesti kokouksien pöytäkirjat keskustoimeenpanevan komitean hyväksyttäväksi.

Pykälä 4. — Piirin toimeenpaneva komitea määrittelee kaupunkialueitten rajat.

Pykälä 5. — Kaupungin keskuskomitea valvoo paikallista toimintaa ja antaa säännöllisesti selostukset toiminasta piirin toimeenpanevalle komitealle.

Pykälä 6. — Kaupungin keskuskomitea muodostuu osastojen edustajista jäsenluvun mukaan. Jokaisella osastolla on vähintäin yksi edustaja.

Pykälä 7. — Kaupungin keskuskomitea valitsee kaupungin toimeenpanevan komitean, mikä muodostuu 5—7 jäsenestä. Se toimii kaupungin keskuskomitean puolesta kokouksien väliajoilla.

(Jatk.)